

V pražských odpadech je rekordní množství covidu

SZ | seznamzpravy.cz/clanek/koronavirus-v-prazskych-odpadech-je-rekordni-mnozstvi-covidu-208829

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

Tolik virové RNA covidu nebylo v pražských kanalizacích ani při největším náporu epidemie v minulém roce.

Aktuálně je koncentrace viru v odpadech dvakrát vyšší, než byla třeba loni v březnu nebo říjnu.

„Nárůst přítomnosti viru v odpadních vodách nastal v první polovině června. Čísla v nemocnicích měla v minulosti obvykle čtyřtýdenní zpoždění. V následujících týdnech bych tedy očekával i nárůst hospitalizovaných. Nechci ale rozhodně šířit paniku, protože nevíme, jak vysoko čísla porostou,“ vysvětluje Jan Bartáček z Ústavu technologie vody a prostředí Vysoké školy chemicko-technologické.

Když například loni v říjnu vystoupala čísla v odpadních vodách, na konci listopadu Praha hlásila tři tisíce nakažených za den a na začátku prosince bylo v nemocnicích celorepublikově sedm tisíc pacientů.

Momentálně počet nových potvrzených případů v hlavním městě nepřesáhl pětistovku denně, ačkoliv data z kanalizací ukazují úplně jiný obrázek.

Foto: VŠCHT a PVK

Modrá linka ukazuje nárůst množství viru v pražské kanalizaci, žlutá počty pozitivně testovaných.

Počet nakažených musí tedy být v populaci několikanásobně vyšší, než ukazují čísla z laboratoří. To potvrzuje Ministerstvo zdravotnictví i jeho Ústav zdravotnických informací a statistiky.

Ostatně v současné době se oproti jaru nebo loňskému podzimu také naprosto minimálně testuje. Zatímco v úterý se provedlo 4732 testů, na přelomu ledna a února to bylo i kolem 150 tisíc denně.

Ministerstvo: Nemocnice se nezaplní

Navíc dříve nejvíce PCR testů lidé podstoupili z preventivních důvodů nebo kvůli rizikovému kontaktu. Bylo jich v průměru pětkrát více než těch diagnostických, tedy testů, které absolvují pacienti s příznaky nemoci.

Poslední týdny je to ale přesně naopak. Nejvíce se testují z rozhodnutí lékaře lidé s podezřením na covid.

„Současné subvarianty covidu mohou skutečně způsobovat o tolik méně závažné onemocnění, že se nemocnice plnit nebudou. Ale zatím je to spíše přání otcem myšlenky. My jsme ale chtěli pouze upozornit na to, že virová nálož v populaci je objektivně velmi vysoká a v minulosti to vždycky předznamenávalo nárůst počtu případů v nemocnicích,“ dodává Bartáček, co říkala a nyní opět naznačují data sesbíraná z odpadních vod.

Ministerstvo zdravotnictví ale veškeré aktuální kroky v souvislosti s šířením covidu-19 upravuje podle naplněnosti nemocnic. Ta sice loni ani předloni touto dobou nikdy tak vysoká nebyla, oproti loňskému podzimu nebo letošnímu jaru jsme ale momentálně na dvacetině, respektive dvanáctině pacientů.

„U aktuálně šířících se variant viru SARS-CoV-2 nepředpokládáme přetížení kapacit zdravotní péče, a to ani při nárůstu počtu pozitivních případů. Většina z dosud pozitivně testovaných osob má mírný průběh onemocnění,“ říká mluvčí Ministerstva zdravotnictví Ondřej Jakob. I proto ministerstvo doporučuje starším a rizikovým pacientům počkat se čtvrtou dávkou vakcíny až před nástupem podzimní vlny.

„Viděli jsme to už v minulých letech. Například delta varianta také neměla závažnější dopad do zdravotnictví, což se stalo až s přicházejícím podzimem,“ dodává náměstek ministra zdravotnictví Josef Pavlovic (Piráti).

Foto: VŠCHT a PVK

Modrá linka ukazuje nárůst množství viru v pražské kanalizaci, žlutá počty hospitalizovaných s covidem.

Trnka: Jsme na začátku rychlé vlny

Současné submutace omikronu BA.4 a BA.5 jsou ještě nakažlivější než předchozí varianty covidu. Ty už přitom byly samy o sobě velmi nakažlivé. Aktuální varianta, která se šíří Českem, je skoro tak nakažlivá jako spalničky. To ale také znamená, že se populací prožene rychleji než předchozí vlny.

„Jsme na začátku vlny, což ale není v rozporu s prohlášením Ústavu zdravotnických informací a statistiky, že vrchol se dá očekávat do dvou až tří týdnů. Z toho, co víme o současných variantách, se podle mě jedná o docela dobrý odhad. Jsme tedy na začátku vlny, která ale proběhne relativně rychle,“ řekl v podcastu Ptám se já vedoucí Katedry biomedicínských oborů 3. lékařské fakulty UK, biochemik Jan Trnka.

Ačkoliv Ministerstvo zdravotnictví neočekává, že by se kvůli současné vlně výrazněji zaplnily nemocnice, Evropská agentura pro léčivé přípravky členským státům Evropské unie doporučuje, aby neprodleně zavedly druhé posilující očkování pro všechny osoby starší 60 let a všechny zranitelné osoby. V Česku se ale zatím není možné čtvrtou dávkou očkovat.

„Je pravda, že varianty, které jsou odvozené od omikronu nebo příbuzné, mají relativně, zdůrazňuji, relativně, mírnější průběh, což ale neznamená, že by také nezpůsobovaly zápal plic, které mohou být středně těžké a těžké, a že by nevedly k úmrtí,“ dodává Trnka

a upozorňuje, že právě lidé v rizikových skupinách mohou zažít těžší průběh onemocnění.

Podle něj by proto stálo za zvážení, aby Ministerstvo zdravotnictví hradilo z veřejného pojištění alespoň dva testy na covid měsíčně. Každý by tak dostal možnost otestovat se například před návštěvou rodičů nebo prarodičů, aniž by musel brát v úvahu cenu testu.